

■ ■ Pasolinis pjäs "Drömmar jag" är en modern variation på Oidipus-myten. Den anknytningslösa fast redan i prologen, där Sofokles skugga för ordet.

Teater Satori har som första teater i Sverige vågat sig på detta mörka, ödesmättade och språkligt mycket litterära drama. Det är att spänna bagen högt.

I sin scenografi knyter Mikael Lidén och Mattias Holgersson an till det antika, med ljussättning och slagverk som associerar till hedniska urstadier och riter. Här utspelas så

Inget för nyansernas älskare

konflikten, som är urkonflikten: den mellan far och son.

Faders separationsångest inför sin sons frigörelse är utan hejd och gräns. Den söker sig omvägen mot underlivet: han vill se sin son knulla, han vill se hans kuk, skära av den också, som dominansens yttersta stadium. Här är det, som alltid också i Pasolinis filmer bara de stora, arketyperiska känslorna som gäller: kärlek och hat, skräck och passion, ångest och avsky. Konflikter drivs till deras

yttersta (kniv)spets. Med andra ord: ingen pjäs för nyansernas älskare.

Men det är inte det som är problemet, det är Pasolinis språk. Hans lyriska, retoriska, deklamatoriska

TEATER

DRÖMMER JAG?

Av Pier Paolo Pasolini

Övers: Ingvar Björkeson

Regi & scenografi: Mikael Lidén

Slagverk: Mattias Holgersson

Skådespelare: Göran Svensson, Mikael Reuterberg, Maud

Elwinger, Justine Kirk, Lelf

Olberius m fl.

Scen: Teater Satori/ Teater 9,

S:t Eriksplan, Stockholm

repliker fungerar illa, åtminstone i översättning. Det hade varit förlösande med en mindre respektfull hållning till texten, och användning av rödpenna. Då hade man åtminstone fått bättre styrning på den dramatiska strukturen.

Som det nu är så slåss skådespelarna med nättopp omöjliga uppgifter. Göran Svensson i den bärande rollen som den besatte fadern mässar sig igenom de upphetsade monologerna med heroisk bravur. Tre timmars oavbrutet raseri, utlagd på vers, är imponerande inte

minst som fysisk kraftprestation. Det är inte hans fel att Pasolinis hårt knutna, anspända repliker inte ger utrymme för tempoväxlingar.

Samtidigt är det tydligt att det är fadern som intresserat Pasolini. De övriga gestalterna, inklusive sonen, lite valpiggt spelad av Mikael Reuterberg, blir mest konturer. Justine Kirk som sonens stora kärlek och därmed faderns konkurrent ger kött och blod åt en roll som Pasolini bara ägnat förstrött intresse. Kvinnogestalter vara aldrig hans starka sida.

Den stora, övergripande tesen i dramat "Drömmar

jag" är kopplingen mellan den oedipala rivaliteten och kriget. Hos Pasolini blir kriget faderns yttersta uppgörelse med sina söner: att skicka ut dem i krig blir en sorts kastrationsakt, rivalitetskänslornas endlösning.

När detta ska slås fast (av fadern) har dock gravallvaret punkterat sig självt och övergått i komik. Som inverterterad elakhet mot en förenklad tes som har karaktären av självbedrägeri och bortförklaring är detta i och för sig elegant. Fast jag undrar om det var meningen, om Pasolini alls var fallen för den sortens ironier.

Gunder Andersson